

Väana-Jõesuu Külaseltsi arengukava aastateks 2020-2025

Väana-Jõesuu 2020

Sisukord

1	SISSEJUHATAV KOKKUVÕTE.....	3
1.1	Arengukava koostamine	3
2	KÜLADE KIRJELDUS JA TÄNANE OLUKORD	4
2.1	Külade asukoht.....	4
2.2	Külade iseloomustus	4
2.3	Loodus.....	5
2.4	Ajalugu	5
2.5	Elanikud.....	6
2.6	Kogukonna tegemised	7
2.7	Tingimuste loomine aktiivseks külaeluks	8
2.8	Kogukonnaväline koostöö.....	8
2.9	Küla arengutegurid ja peamised väljakutsed	8
3	STRATEEGIA.....	9
3.1	Tulevikuvision ja põhimõtted.....	9
3.2	Valdkondlikud eesmärgid ja nende täitmine	9
3.2.1	Kogukonna huvikaitse, koostöö vallaga.....	9
3.2.2	Kandi koostöö.	10
3.2.3	Vaba aeg, kultuur, noorsootöö ja sport.....	10
3.2.4	Külaseltsi tugevdamine	11
3.3	Arengukava elluviimine ja täitmise jälgimine	11
4	ARENGUKAVA RAKENDAMINE.....	12
4.1	Tegevuskava.....	12

1 SISSEJUHATAV KOKKUVÕTE

1.1 Arengukava koostamine

Käesolev arengukava on Vääna-Jõesuu Külaseltsi arengudokument, mis on koostatud külaseltsi liikmete poolt Vääna-Jõesuu, Viti ja Naage külaelanikke kaasates aastateks 2020-2025 eesmärgiga läbi külaseltsi tegevuse edendada Vääna-Jõesuu ning teiste lähiumbruse külade kogukonna elukvaliteeti.

Vääna-Jõesuu Külaselts tegutseb aastast 2009 eesmärgiga Vääna-Jõesuu kandi seltsielu ülal hoida, säilitada looduse- ja kultuuripärandit ning kandi harmoonilisele arengule kaasa aidata. Samuti on külaselts võtnud püüdluseks sotsiaalse, majandusliku ja kultuurilise infrastruktuuri edendamise ning piirkonna elanike huvide esindamise ja kaitsmise.

Vääna-Jõesuu Külaseltsil on toimiv partnerlus Harku Vallavalitsusega ning hea koostöö Vääna-Jõesuu Kooliga, mille ruumides asub ka Külakeskus. Alates 2019. aastast on Külakeskuse kõrval parkmetsas ka külaplats, kuhu külaselts on statsionaarselt paigaldanud külakiige, lauad, pingid ning lipumasti. Külaplatsi kasutatakse välisürituste läbiviimiseks ning seda hooldab külaselts.

Käesoleva arengukava koostamiseks kutsuti septembris 2019 kokku töörühm, kuhu kuulusid Kristina Nurmetal, Janela Lääne, Ain Lillepalu, Andrei Gudim, Indrek Tammoja, Dan Huvonen, Vahur Vatter ja Anu Reinsalu. Arengukava loomisel kasutati mais 2016 ja juunis 2018 Vääna-Jõesuu Külaseltsi üldkoosolekutel läbi viidud SWOT analüüsi sisendit ning tehti oktoobris 2019 täiendav küsitlus Vääna-Jõesuu, Viti, Naage ja Liikva elanike seas. Küsitlus oli nii eesti - kui venekeelne ning levis nii elektrooniliselt kui paber kandjal. Küsitlusele sai vastata 2 nädalat ning kokku vastas 123 inimest. Vastati peamiselt elektrooniliselt.

Käesoleva arengukava võtab kirjeldada lühidalt Vääna-Jõesuu kandi külade tänast olukorda ning vastavalt külaelanike sisendile ja ootustele külaseltsi kogukonna heaks tegutsemise plaane 5 aasta lõikes. Arengukava osaks on detailsem tegevuskava, mille põhjal arengukava ellu viiakse.

2 KÜLADE KIRJELDUS JA TÄNANE OLUKORD

2.1 Külade asukoht

Vääna-Jõesuu külaseltsi tegevuspiirkonnaks on Harku valla lääneosas paiknev Vääna-Jõesuu kant, kuhu kuuluvad Vääna-Jõesuu, Viti ja Naage külad (vt. kaarti). Kandi keskus, Vääna-Jõesuu, asub Tallinna kesklinnast 25km kaugusel kuid võimaldab tänu heale transpordiühendusele piki Tallinn - Rannamõisa – Kloogaranna kõrvalmaanteed (riigi kõrvalmaantee nr 11390 [<https://www.mnt.ee/et/tee/eesti-teeedevork>]) jõuda Tallinna keskusesse 30 minutiga.

Joonis 1: Harku valla kaart [https://www.riigiteataja.ee/aktiisila/4101/0201/8028/HarkuVVK_2018_m13_Lisa4.pdf]

2.2 Külade iseloomustus

Harku valla pindala on 159,77 km² ning elanike arv 15 248 (01.01.20). Vääna-Jõesuu kandi külade pindalad on kokku 17,4 km², mis moodustab kogu valla pindalast 11 %. Registreeritud elanike arv kandis seisuga 1.03.2020 on 1900 inimest, mis moodustab ligi 12,5 % valla elanike arvust. Lisaks on Vääna-Jõesuuga kokku kasvanud ka osa Liikva küla elamupiirkonda ja sealsed elanikud kasutavad Vääna-Jõesuu infrastruktuuri. Kandi külad paiknevad valla lääne- ja loodeosas, mere ääres. Kandikeskuse kaugus Tabasalust on 11 km. Kandi keskuseks on Vääna-Jõesuu küla, kus asub valla ainuke ametlik supelrand, koolimaja ja kauplused.

Tabel 2: Külade pindalad

Küla	Pindala (km ²)
Vääna-Jõesuu küla	9,8
Viti küla	3,9
Naage küla	3,7
KOKKU	17,4

Kuna külad on valdavalt eelmisel sajandil loodud erinevate tootmisettevõtete suvilarajoonideks (vt. ajalugu allpool) iseloomustab planeeringut isoleeritud ja tihti ka tarastatud asustusüksuste võrgustik, millede hoonestik vaheldub talvitumiskõlbmatute suvilate ning aastaringseks elamiseks kohaldatud eramutega. Kasvav püsielanike arv piirkonnas on tinginud 6-klassilise kooli ning kahe kaupluse avamise Vääna-Jõesuu keskuses. Paraku on suvituskülad planeeringus ette nähtud liiklemist vaid peateid pidi, mis oluliselt raskendab mitmete asustusüksuste ligipääsu nii ühistranspordile, koolile kui ka kauplustele. Probleemi teravustab veel asjaolu, et uuema aja uusarenduste käigus on erastatud ja suletud mitmed ajaloolised inimeste poolt sisse tallatud rajad ja läbimurded asustusüksuste vahel. Aktiivsete külaelanike survele on vastukaaluks parendatud liikumisturvalisust Vääna-Jõesuu peatänavatel kõnniteede ja valgustuse ehitamise kaudu. Ometi on kandi püsielanike jaoks hädavajalik läbimõeldud liikumisvõimaluste olemasolu.

2.3 Loodus

Vääna-Jõesuu kanti ilmestavad mere lähedus, männimetsad ning metsas looklev Vääna jõgi. Vääna jõgi kogub vett 316 km² valgalalt (0.7% Eesti pindalast) ning oma 65.4 km pikkusel teekonnal Järlepa järve soostunud nõost Lohusalu lahte on tuntud ka kui Tõdva, Tedva, Hüüru, Topi, Saku jõgi. Jõgi läbib kesk- ja alamjooksul Vahi, Vääna, Vaila ja Liikva külasid ning jätkab teekonda läbi Vääna-Jõesuu ja Viti külad mereni. Jõgi suubub merre looduskaunis Vääna-Jõesuu liivarannas männimetsa serval, kus jõge ületav ripsild pakub suurepäraselt vaatepunkti loodusvaadete nautimiseks. Vääna-Jõesuu rannas, mida külastab parimatel rannailmadel mitu tuhat inimest päevas, on poidega suplusalapiir, mille sügavus ei ületa 1.8 meetrit. Rand on liivane, vesi läheb kiiresti sügavaks, on puhas ning moodustab läänetuulega murdlaineid, mis pakuvad võimalusi veespordihuvilistele.

Kandi metsasus on kõrge, võrreldes valla üldise metsasusega, mis on 30-40%. Suurem osa neist on hoiu- ja kaitsemetsad. Kandi rohmassiividel ja -metsadel on oluline roll kandi ökoloogilise tasakaalu säilitamisel. Kindlasti ei ole võimalik vaadata neid metsamassiive kui majandusharu ühte osa, pigem on vaja väärtustada seda kui vabaaja- ja kultuurikeskkonda. Piirkonna metsades olev flora ja fauna on vaieldamatult mitmekesine ja omanäoline, võrreldes teiste valla kantidega. Ometi on märgata viimastel aastatel uusarenduste arvu kasvu metsa arvelt, selmet väärtustada olemasolevate elanike ootusi kvaliteetsele vaba aja veetmisele looduses ning suunata arenduskapital lagunevate suvilate ümberehitusse.

2.4 Ajalugu

Kandi põhilisteks kultuurikandjateks on läbi sajandite olnud Balti-Saksa mõisnike poolt rajatud mõisad ja seal viljeletud kultuur ja maaharimise kunst. Esimesed kirjalikud märkmed Vääna-Jõesuu piirkonna küladest

Liikva, Humala, Karnaküla, Nahkjala ja Lehmja pärinevad Põhja-Eesti 1219 aastal vallutanud Taani kuninga tarvis 1241 koostatud Taani hindamisraamatust, kus Liikva küla suuruseks on märgitud 7 adramaad (u. 50 inimest), Humala suuruseks 10 adramaad (u. 70 in.). Rootsi kuninga Gustav Teise Adolphi valitsemise ajast pärineb 1630. aastal asutatud Vääna-Viti mõis (saksa k Wittenpöwel) Hermann Witt poolt kuningalt kingituseks saadud kuuele adramaale praegustes Aiba ja Pääla küldes. Laastava Põhjasõja järgselt Venemaa keisririigile allutatud Keila kihelkonnas elas 1716. a. adramaade revisiooni andmetel Väänas 221, Vitis 23 ja Humalas 38 inimest. 1890. alanud mõisavaldade ühendamise läks Vääna kandi kogukond Harku valla koosseisu, mille 19-st külast koosnev lääneosa (Viti, Liikva, Naage) 1919 iseseisvus Vääna vallaks, keskusega Väänas. 1938 aastal taasliideti Vääna vald Harku valla koosseisu, mille osa on ta tänaseni.

Vääna-Jõesuus mõõdeti esimesed 30 suvilakrunti välja 1934 aastal. Uus suvilate ehitamise kõrge algas 1960-ndatel aastatel kui Tallinna linnas asunud suurematel ettevõtetel lubati oma töötajatele läbi ametiühingute komiteede moodustada aianduskooperatiive. Näiteks on aianduskooperatiiv Masinaehitaja selle piirkonna üks suurimaid. Kooperatiivi said maad mitmete Tallinna suuremate tööstusettevõtete töötajad. Harju Rajooni Tööraha Saadikute Nõukogu Täitevkomitee otsusega eraldati aianduskooperatiividele maad esialgu Vääna-Jõesuus, siis Naagel ja 1980-ndatel aastatel Vitis. Aastaks 2000 oli kandis kokku 2386 suvilat (Vääna Jõesuus 1427, Vitis 746, Naagel 213). Aastaks 2004 aga juba 2559. Kandi ajalugu on detailsemalt esitatud Vääna-Jõesuu kandi külade arengukavas 2010-2015 [https://www.harku.ee/documents/2846103/3099315/Vääna-Jõesuu_kandi_arengukava.pdf].

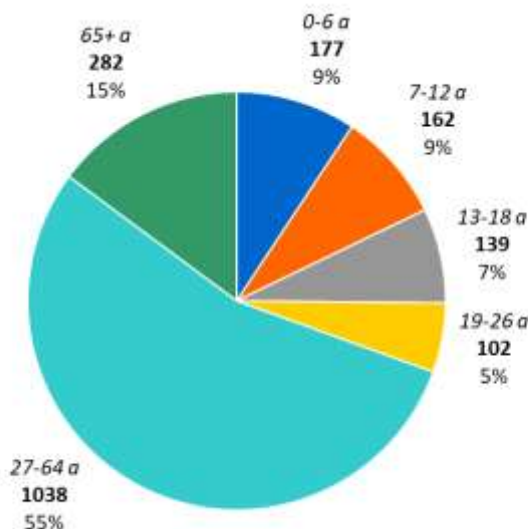
2.5 Elanikud

Seisuga 01.03.2020 elas piirkonnas 1900 elanikku.

Joonis 2: Vääna-Jõesuu kandi külade elanike arvu dünaamika aastatel 2015 – 2020 1. jaanuari seisuga; *1.märtsi seisuga.

Kandi rahvaarv on pidevas tõusus, kuna üha rohkem endiseid suvilaid ehitatakse ümber alaliseks elamiseks ja piirkond on muutunud noorte perede seas atraktiivseks. Seda muidugi ka tänu sellele, et piirkonnas on enamuses välja ehitatud ühisveevärk ja –kanalisatsioon ning külas töötab ka algkool. Püsielanikkonna muutumise dünaamika on välja toodud tabelis (Joonis 2). Jooniselt 2 on näha, et elanikkonna kõige kiirem kasv ongi kandi keskuses, Vääna-Jõesuu külas.

Joonis 3: Vääna-Jõesuu kandi elanike vanuseline jaotus 01.03.2020 seisuga

Elanikkonna tänast demograafilist jaotumist illustreerib Joonis 3. Nimelt moodustavad 9% elanikkonnast koolieelses vanuses lapsed, 15% eakad, 16% kooliealised noored ning lausa 60% tööealised täiskasvanud.

Tabel 4: Vääna-Jõesuu kandi elanike sooline jaotumine vanusegruppide kaupa seisuga 1.03.2020

Grupp	Naage küla			Viti küla			Vääna-Jõesuu küla			Kant kokku
	Mehi	Naisi	M+N	Mehi	Naisi	M+N	Mehi	Naisi	M+N	
0-6 a	6	12	18	26	23	49	71	39	110	177
7-12 a	13	6	19	30	25	55	49	39	88	162
13-18 a	9	5	14	23	24	47	41	37	78	139
19-26 a	3	2	5	10	17	27	43	27	70	102
27-64 a	50	46	96	148	124	272	372	298	670	1038
65+ a	16	12	28	28	37	65	83	106	189	282
KÕIK KOKKU	97	83	180	265	250	515	659	546	1205	1900

Tabelis 4 olevaid arve vaadates selgub, et siinses kandis elab (seisuga 1.märts 2020) üle 300 lapse vanuses 0 – 12 aastat, so sõime, lasteaia ja algkooliealisi lapsi.

2.6 Kogukonna tegemised

Täna on kogukonna suuremate ühiste ettevõtmiste initsiaatoriks ja korraldajaks 2009. aasta 16.märtsil asutatud Vääna-Jõesuu Külaselts, kuhu kuuluvad Viti, Vääna-Jõesuu ja Naage külade elanikud. See on kodanikualgatuse korras loodud mittetulundusühing, mille tegevuse eesmärgiks on Vääna-Jõesuu kandi

seltsielu taaselustamine ja arendamine, sotsiaalse, majandusliku ja kultuurilise infrastruktuuri edendamine, kultuuripärandi säilitamine kogukonna huvide kaitse jmt.

2.7 Tingimuste loomine aktiivseks külaeluks

Endise pioneerlaagri territooriumile on külaseltsi eestvedamisel rajatud külaplats koos lipuvarda, lõkkeaseme, esinemislava ja külakiigega. Külaplatsi ümbritsevasse metsatukka rajati 9 korviga discgolfi rada, koolimaja juurde paigaldati trenaažöörid, slackline vahendid ja välilauatennise laud. Korrastamist ootab valla poolt seltsile pikaajalisele rendile antud vana katlamaja hoone, mis peaks tulevikuks saama külamajaks. Traditsiooniks on saanud külaseltsi poolt korraldatud iga-aastased külapäevad, koristustalgud, hingedepäeva ja volbripäeva tähistamine. Kogukonna liikmed võtavad aktiivselt osa koolimaja saalis toimuvatest treeningtundidest ja aktiivselt tegutsevad talisuplejad.

2.8 Kogukonnaväline koostöö

Hea koostöö toimub Harku Vallavalitsusega, kes on leidnud võimalusi külaseltsi tegevuste finantsiliseks toetamiseks nii tegevustoetuse, kui ka muude projektide kaasrahastamise teel. Vald on andnud seltsile tasuta pikaajaliseks kasutamiseks külaplatsi maa-ala ja vana katlamaja hoone, mis on plaanis renoveerida edaspidi külamajaks.

2.9 Küla arengutegurid ja peamised väljakutsed

Alates 2016.aastast on olnud kogukonna väljakutsete kaardistamise peamised märksõnad sidususe puudumine kogukonnas (suvised elanikud vs püsielanikud), nõrk ühistegevus külas, tunnetatud äärealal elamine (st avalikud teenused ja vajalik infrastruktuur ei jõua kohale), keskkonna ja loodushoiuga seotud ootused ja kartused (nt et valla poolt seatakse esikohale arendajate ja suviste turistide huvid, kuid kohalike elanike vajaduste jaoks ressursse napib), halvad ühendused teiste piirkondadega. Meie kandi inimeste soov on vähendada ökoloogilist jalajälge igal võimalikul moel ja säilitada piirkonnas mitmekesine looduskeskkond. Harku vald on oma kehtivas arengukavas (2020 – 2037) toonud peamiseks arenguteguriks rahvastiku arvu kasvu valla kõigis piirkondades ajal, mil üleüldised riiklikud rahvastikunumbrid vähenevad. See annab signaali vajadusest tuua rohkem teenuseid kohapeale ja parandada infrastruktuuri, samal ajal tuues ühtlasi ka mure säilitamist vajava looduskeskkonna pärast, mis on ühtlasi peamine tegur, mis inimesi Vääna-Jõesuusse elama toob. Seega on peamisteks arenguteguriteks inimesed. Nii elanikud ise, toimiv külaselts, hea koostöö valla ja selle hallatavate asutustega, motiveeritud kogukond.

3 STRATEEGIA

3.1 Tulevikuvisioon ja põhimõtted

Vääna-Jõesuu Külaseltsi **visiooniks** on Vääna-Jõesuu kant kui hea planeeringuga ja tervislik ning kättesaadavate teenustega elukeskkond, milles elab kokkuhoidev kogukond, kes räägib oma elukeskkonna küsimustes kaasa ning kelle eelistusi võetakse vallas suuremaid plaane tehes arvesse.

3.2 Valdkondlikud eesmärgid ja nende täitmine

3.2.1 Kogukonna huvikaitse, koostöö vallaga

Kogukonna huvikaitse on külaseltsi läbiv prioriteet. Külaselts teostab kogukonna huvikaitset eelkõige elanike huvide otsustajatele kuuldavaks tegemise kaudu. Kitsaskohad, mis puudutavad avalike teenuste kättesaadavust, turvalisust, keskkonda ja infrastruktuuri, räägitakse läbi Harku vallavalitsusega. Vajadusel ja võimalusel kaasatakse kohalikke ettevõtjaid ja teenusepakkujaid. Igapäevaselt suheldakse külaelanikega ning vallaga ning antakse sisendit valla erinevates töögruppides ning arengudokumentides. Eesmärgiks on piirkonna kitsaskohtadest teadlik olek ning nende lahendamine võimalikult kiiresti. Üldkoosolekul huvikaitse sfääris tõstatuvad teemad viiakse valla vastavate ametnikeni, et probleemid saaksid parima ja kiireima võimaliku lahenduse.

3.2.1.1 Elamisväärtus ja jätkusuutlik keskkond (valgustus, turvalisus, kergteed jm ühendused, jäätmete sorteerimine, parem ühistransport, alushariduse kättesaadavus, keskkonnakaitse, ühiskondlike ehitiste/maa-alade planeerimine)

Viimastel aastatel on erinevate infrastruktuuride loomine piirkonnas (vee ja kanalisatsioonitrassid, tänavavalgustus, kergteed) jõudsalt edenenuv, mille lahendamist kogukond ootab, on endiselt mitmeid. Nii 2016, 2018 kui 2019 tehtud küsitlustes toodi nt teede valgustuse küsimustes esile piirkondi Hiie tee lõpp, Terra tee, Lõosilma tee ning Vääna-Jõesuu rand (laste 2019 paigaldatud ronimisväljakute poolne osa). Kergteede ja muude ühenduste osas on jätkuvalt probleemiks Naage ja Vääna-Jõesuu vahelise kergliiklustee puudumine, mis on eriti tuntav Vääna-Jõesuus koolis käivatele lastele ning ebatavaline Naage poolt Vääna-Jõesuu poodi ja randa külastavatele jalgratturitele ja jalakäijatele. Samuti vajatakse Vääna ja Vääna-Jõesuu ühendust kergteena ning elanike poolt on välja toodud Metsavahi tee ohtlikkust nii ristumisel kergteega kui kiiresti sõitvate autode tõttu (soovitakse kiiruse tõkkeid teele). Ühistranspordi korraldus on jätkuvalt probleemiks 46%-le arengukava küsitlusele vastanutest, esile tuuakse **ühenduse puudulikkust nii linnaga** (just tipptunni välistel aegadel) **kui Keilaga**, mis on peale Tallinna lähim tõmbekeskond nii töökohtade, hariduse kui kultuuri mõttes. Nendel teemadel plaanib külaselts teha koostööd nii Maanteameti kui Harku vallaga, et suurendada kogukonna turvatunnet ning parandada vajalikke transpordiühendusi. Suur osa vastanutest (37%) peab **kohaliku lasteaia ja lastehoiu võimaluste puudumist** Vääna-Jõesuus probleemiks. Välja tuuakse ka eelkooliealiste huviringide puudumist, mis mõjutab eelkõige neid peresid, kes lastehoiu puudumise tõttu on lastega kodus aga arendavat tegevust lastega peredele lähiumbruses ei pakuta ning transport linna või Keilasse on bussiaegade tõttu limiteeritud. Hetkel töös olevasse Harku valla hariduse arengukavasse sisse planeeritud lasteaiakohtade loomine Vääna-Jõesuu Kooli juurde (õppeaastal 2021 1 rühm ja 2022 teine rühm lisaks). See ilmselt leevendaks esmast vajadust.

Külaelanikele teeb muret ka rannäärse metsa kaitse ning looduskeskkonna hävitamine ehituslubade andmise näol. Ka selles osas oodatakse külaseltsilt kogukonna huvide kuuldavaks tegemist vallas. Probleemiks on ka kevadised ja sügised kulu- ja lehtede põletamised. Selline praktika on ohtlik nii

keskkonnale kui inimeste tervisele, samas alternatiivseid mugavaid viise soovimatust prahist lahti saada ei ole või neid ei teadvustata. Külaselts teeb siin kindlasti koostööd vallaga ning võimalikud lahendused hõlmavad nii jäätmete utiliseerimisplatsi loomist kui mugavat jäätmete äraveo võimaluste loomist ning sellest inimeste paremat teavitamist.

3.2.2 Kandi koostöö.

Külade hajusus, Tallinnas töөлkäimine ja külade vaheliste lihtsate ühenduste puudumine on hetkel tinginud selle, et külakogukondade vahel tehakse koostööd vaid juhul kui külas on seda esindav tugev selts või muu ühendus, kes koostööd soovib teha, ning kindel teema, milles koostööd teha soovitakse. Rolli mängib ka piirkonna keskuseks oleva Tabasalu kaugus kõigest Vääna-Jõesuu kandi küladest. Kandi koostööd on plaaninud külaselts käesoleva arengukava järgi arendada eelkõige kogukonna parema sidususe tekitamise kaudu, mis on samuti väljakutse, kuna avalike teenuste vähesuse tõttu tarbib kogukond teenuseid enamasti Tallinnas, Keilas või Tabasalus ning satub harva kokku. Siin ongi külaseltsi roll tuua inimesed kokku pakkudes neile ühiseid tegevusi, teenuseid ja soodustusi nt erinevate teenusepakkujate juures, suurendada seeläbi liikmeskonda ning hoida rohkemat hulka inimesi ühises infoväljas ning seeläbi neid ka rohkem kaasata. Arengukava üks eesmärgi on ka venekeelse ja eestikeelse kogukonna infovälja ühtlustamine, mis peaks lahendama mitmeid probleeme, sh prügi ja kanalisatsiooniga seonduvaid erinevaid arusaamu. Eraldi sihtgrupiks koostöö ja kogukonna ühtsuse suurendamisel on vanemaealised, kes on tihti üksi ning infoväljast eemal erinevate infokanalite kasutuse tõttu (ei kasuta interneti, kus enamus infot liigub). Venekeelsete elanike kaasamiseks planeerime korraldada keelekohvikuid ja ühistegevusi.

3.2.3 Vaba aeg, kultuur, noorsootöö ja sport.

Kogukonnal on ootus, et Vääna-Jõesuus toimub ruumide ja kaasnevate õuealade olemasolul kohapeal erinevaid sündmusi, korraldatakse treeninguid nii lastele kui täiskasvanuile. Seltsielu ja treeningute korraldamist oodatakse külaseltsilt ning külaselts püüab seda ootust täita.

Välja on kujunenud kindlad spordi -ja kultuurisündmused aastas, mida oodatakse, ning milles lüüakse kaasa. Nt organiseerib külaselts kevadist kirbuturgu, koristamistalguid, suvel küla jaanituld, korraldab Meresjooksu ja rannapäeva, sügisel hingepäeval tunnustab aasta jooksul kaasa löönud vabatahtlikke ning koos kooliga korraldatakse detsembris jõululaata. Külaseltsi liikmed panustavad ka suures mahus Harku Valla Avatud Külade Nädala korraldusse ning toovad vähemalt 2 korda aastas Vääna-Jõesuu külasse kohapeale etenduse või kontserdi. Tänu erinevate fondide projektitoetustele on külas käima läinud igapäevased treeningud täiskasvanutele ja lastele koolimaja ruumides ning korraldatakse giidiga loodusmatku. Korda on tehtud külaplats ja soetatud erinevaid vahendeid sündmuste paremaks korraldamiseks. Selle kõigega plaanitakse jätkata. Arengukavasse sisendit andes pidasid vastajad väga oluliseks nii seniste ürituste jätkumist kui nt harrastusspordi nn kogukondlikumaks muutmist, st ühiseid matku, jooksma käimisi jms, sh nt katusealusega rattaparklate loomist rannaalale. Kõige sellega hakkab külaselts ka jõudumööda tegevuskava alusel tegelema. Muuhulgas plaanib külaselts lähiaastatel RMK Oominõmme metsaalal märgistatud jooksu ja suusaradade rajamist koostöös RMK, Harku valla, külaseltsi liikmete ja vabatahtlikega. Plaanis on hankida raja äärde ka lihtsamad täiendavad treenimisvahendid.

Noorsootööga seotud väljakutsed. Kuigi piirkonda on positiivse nähtusena tekkinud juurde Vääna-Jõesuu noortetuba (koolis Külaseltsi ruumides), on see peamiselt saanud kooskäimiskohaks kindlas vanusegrupis noortele, kes käivad Vääna-Jõesuu 6-klassilises koolis. Seevastu vanem vanusegrupp (13-26) on juhendatud noorsootöö tegevustest ilma jäetud ning sõltub otseselt kooli ruumide lahtiolekust ning sellest, kas nad tohivad seal aega veeta. Väike valik huviringe, mida KOV riikliku toetuse najal Vääna-Jõesuus toetab, on küll abiks kuid ei sobi kõigile. See tekitab olukordi, kus noored (sh mitte ainult

kohalikud noored)kogunevad külaplatsile, tarvitavad alkoholi ja tubakatooteid, lõhuvad rajatisi ning reostavad prügiga looduskeskkonda. Probleemi võiks leevendada mobiilne noorsootõtaja, kes oleks spetsialiseerunud vanematele noortele (13-26) ning jõuaks Väana-Jõesuusse ja teistesse kandi piirkondadesse soovitatult iga päev. Selles osas on oluline saavutada kokkulepe ja hea koostöö vallaga.

3.2.4 Külaseltsi tugevdamine

2020. aasta alguse seisuga on seltsi liikmeskonnas üle 100 liikme, kelledest aktiivsest tegevusest võtavad osa umbes pooled. Seltsi üheks peamiseks eesmärgiks järgnevatel aastatel peaks olema just selle passiivsema liikmeskonna osa kaasahaaramine seltsi tegemistesse, pakkudes välja erinevaid tegutsemisvõimalusi kõikidele vanusegruppidele. Pidevas tõusujoones on olnud ka seltsi liikmeskonna kasv, mis näitab, et huvi seltsi tegemiste vastu ja soov ka ise kaasa lüüa on kogukonna liikmetel olemas. Samuti tuleks rõhku pöörata külaseltsi juhatuse ja teiste aktiivsete kogukonnaliikmete võimendamise, koolitamise ja kaasaraääkimise ning organiseerimise oskuste tõstmisesse. Eesmärgiks peaks olema rohkem ja suurema valmisolekuga vabatahtlike arv, et kogukonna poolt külaseltsile pandud suuri ootusi täita. Samuti on oluline kaasata ja koolitada „järelkasvu“, et aktiivsed eestvedajad ei põleks läbi vaid saaks roteeruda ja vahepeal puhata. See on külaseltsi jätkusuutlikkuse ja arengu alus. Külaseltsi juhatus plaanib teha tegevusi, mis külaseltsi tugevdavad, selle liikmeskonda kasvatavad ning tõstavad aktiivsete kaasalõjate arvu.

3.3 Arengukava elluviimine ja täitmise jälgimine

Arengukava viiakse ellu järgmistest **põhimõtetest** lähtuvalt:

- Kogukonna arvamust küsitakse ja sellega arvestatakse, sealjuures võetakse arvesse nii arengukava väljatöötamisele eelnenud hoiakuid ja seisukohti kui kogukonna ajas muutuvaid vajadusi arengukava kehtimise ajal.
- Külaselts viib kava ellu vabatahtlikkuse alusel, kasutades kättesaadavaid ressursse ja koondunud vabatahtlike abi, kaasates vajadusel ja võimalusel partnereid ja teenusepakkujaid.

Arengukava jälgimise ja elluviimise aluseks on tegevuskava, kuhu märgitakse iga tegevusaasta lõpus (või jooksvalt) ka saavutatud eesmärgid või arengud seoses arengukavas ja selle tegevuskavas seatud eesmärkidega. Eesmärkide saavutamise vaadatakse üle vähemalt 2 korda aastas külaseltsi juhatuse poolt ning sellest antakse ülevaade igal üldkoosolekul. Ettepanekud arengukava või tegevuskava muutmiseks või täiendamiseks koondab külaseltsi juhatus jooksvalt ning need arutatakse läbi ja nende kohta tehakse otsus üldkoosolekul.

4 ARENGUKAVA RAKENDAMINE

4.1 Tegevuskava

Jk nr	VALDKOND->EESMÄRK-> TEGEVUS	Maksumus eurodes aasta kohta					Vastutaja/ eestvedaja	Partnerid	Finantseerimine
		2020	2021	2022	2023	2024			
3.2.1	KOGUKONNA HUVIKAITSE: koostöö vallaga (avalikel konsultatsioonidel osalemine, temaatiline partnerlus), teadlikkus kitsaskohtadest (küsitlused, koosolekud, kohtumised) ja huvikaitse avalike teenuste kättesaadavuse ning infrastruktuuri parendamise osas.								
3.2.1.1	Teede valgustus/turvalisus: Hiie tee lõpp, Terra tee, Lõosilma tee, valgustus rannale		75000	35000	25000		KS	KOV	valla eelarve Hiie tee Terra tee
3.2.1.2	Kergteede jm ühenduste ehitus: Naage kergliiklustee, Vääna ja VJ ühendus, Metsavahi teele lamavad politseinikud, piirded Metsavahi tee ohtlikule ristumisele kergteega		250000	175000			KS	KOV	valla eelarve (Hiie tee kergliikluse projekt ja ehitamine)
3.2.1.3	Jäätmete sorteerimise parem korraldus: pakendikonteinerid, jäätmete utiliseerimisplatsi rajamine.		3000	3000	3000		KS	KOV	valla eelarve(prügikastid kergeteede äärde)
3.2.1.4	Ühistranspordi parem korraldus: Kiirem ja tihedam ühendus linnaga ja Keilaga.							KOV	
3.2.1.5	Alushariduse kättesaadavus piirkonnas: eelkooliealiste huviringid, kooli juurde lasteaiakohad							KOV	valla eelarve
3.2.1.6	Keskkonnakaitse: rannaäärse metsa kaitse; kevadise ja sügise lehtede ja okste						KS	KOV	valla eelarve

	põletamisega kaasnevate ohtude kommunikeerimine ja paremate lahenduste väljatöötamine koostöös vallaga;								
3.2.1.7	Ühiskondlike ehitiste maa-alade planeerimine: parandada külaplatsis ja pargis olevad teed ja liikluslinnak korda; katusealusega rattaparkla rannaalal, rannal parem wc lahendus; prügikonteineritele rannas parem koht; lautrikoha väljaehitamise toetamine kohalikele kalameestele; kogukonna huvide kaitse päästejaama kasutamise osas - koostöö Strantumiga.						KS	KOV, Strantum	Fondid, valla eelarve
3.2.1.8	Vääna-Jõesuu suvise parkimise probleemi leevendamine: koostöös valla ja Maanteeametiga suviste parkimispiirangute laiendamine; lahendused, mis kogukonnale sobivad.						KS	KOV, Maanteea met, Strantum	Valla eelarve
3.2.2	KANDI KOOSTÖÖ-> Kogukonna suurem sidusus								
3.2.2.1	Kommunikatsioonitegevused nii eesti-kui vene keeles (sh kommunikatsiooniplaan), vanemaealistele kättesaadavate kanalite väljatöötamine ja kasutamine.	500	500	500	600	600	KS		KS omavahendid, fondid
3.2.2.2	Teenusepakkujate soodustuste sidumine külaseltsi liikmeks olemisega (takso, parkimine vms), Taksojuhiteenuse jt teenuste info piirkonnas, külaselts koondab ja jagab infot.						KS		KS omavahendid
3.2.2.3	Keelekohvikute korraldamine nii keeleõppe kui omavahelise tutvumise eesmärgiga, talgud ja ühistegevused uute sihtgruppide (nt vanemaealised, muukeelsed) kaasamiseks.						KS		KS omavahendid

3.2.2.4	Aiandusühistute infotahvlite ühtse stiiliga kordategemise kampaania		2500						Fondid
3.2.3	Vaba aeg, kultuur, noorsootöö ja sport								
3.2.3.1	Kohapealsete vabaaja veetmise võimaluste tagamine (teatrietendused, kontserdid jm kultuur)	3000	3000	4000	4000	4000	KS		KS omavahendid, fondid
3.2.3.2	Spordi- ja vabaajavõimaluste koordineerimine ja korraldamine: treeningud, harrastussport kogukonnana, matkad (sh matkajuhtide koolitus, matkaradade märkimine); külaselts toetab RMK Oominõmme metsaalal märgistatud jooksu ja suusaradade rajamist koostöös RMK, Harku valla, külaseltsi liikmete ja vabatahtlikega. Võimalusel koos lihtsamate täiendavate treenimisvahenditega.		25000				KS	RMK, KOV	valla eelarve, KS omavahendid, fondid
3.2.3.3	Külakeskuse (külalplats, külamaja) arendus ja korrashoid eesmärgiga saada tuntud sündmuste toimumise kohaks: Uus külakeskus ja uus tee pargis, koostöö kooliga olemasolevate rajatiste hooldusel ja uutega täiendamisel.		1500	20000	25000	25000	KS	KOV, fondid	KOV, KS omavahendid, fondid
3.2.3.4	Traditsiooniliste sündmuste korraldamine, traditsioonide juurutamine	1500	1500	1500	1500	1500	KS		KS omavahendid, fondid
3.2.3.5	Kohalike noorte toetamine; noorsootöötaja ja kooli toetamine koolivälises töös kohalike noortega; noortele huvitegevuse pakkumine; noorte nõuandva kogu loomine külaseltsi juurde						KS	KOV	

3.2.4	KÜLASELTSI TUGEVDAMINE-> külaseltsi tugevdamine läbi liikmeskonna kasvu ja võimekuse tõusu								
3.2.4.1	Liikmeskonna suurendamise kampaaniad 2 x aastas	100	100	100	100	100	KS		KS omavahendid
3.2.4.2	Juhatus+ aktiivsete vabatahtlike õppevisiidid/koolitused 2x aastas.	700	700	700	700	700	KS		KS omavahendid
3.2.4.3	Juhatus koolitus 1x aastas	300	300	300	300	300	KS		KS omavahendid